

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของระบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้
3. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบการบริหารงานวิชาการและปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้ เทศบาลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเทศบาลที่ตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอเมืองของ 14 จังหวัดภาคใต้ คือ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ระนอง กระบี่ พังงา ภูเก็ต ตรัง สตูล ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 60 โรงเรียน การวิจัยเลือกสุ่มเอา ร้อยละ 80 ของโรงเรียนในแต่ละเทศบาล โดยการใช้สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน 48 โรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนแยกเป็นรายเทศบาล

เทศบาลเมือง	จำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น	ร้อยละ 80 ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ชุมพร	1	1
สุราษฎร์ธานี	4	3
นครศรีธรรมราช	9	7
สงขลา	4	3
พัทลุง	3	2
ระนอง	2	2
กระบี่	3	2
พังงา	1	1
ภูเก็ต	5	4
ตรัง	7	6
สตูล	4	3
ยะลา	6	5
ปัตตานี	5	4
นราธิวาส	6	5
รวมทั้งสิ้น	60	48

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้ โดยทำการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ฝ่ายผู้บริหาร ใช้จำนวนประชากรทั้งหมด โดยไม่สุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

ก. ผู้บริหารในโรงเรียน ได้แก่ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ของ 48 โรงเรียน

จำนวน 108 คน

ข. ผู้บริหารนอกโรงเรียน ได้แก่ปลัดเทศบาล จำนวน 14 คน หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าหมวด หรือหัวหน้าฝ่ายการศึกษาเทศบาล จำนวน 14 คน รวม 28 คน

2. ฝ่ายวิชาการ ประกอบด้วย

ก. นักวิชาการในโรงเรียน ได้แก่ครูผู้สอน คัดเลือกโดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

(Simple random sampling)

เอาจำนวน ร้อยละ 30 ของจำนวนประชากร

ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1016 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 305 คน

ข. นักวิชาการนอกโรงเรียน ใช้จำนวนประชากรทั้งหมดโดยไม่สุ่มตัวอย่าง ได้แก่ศึกษานิเทศก์เทศบาล จำนวน 14 คน และหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 14 คน รวม 28 คนรวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 469 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและนักวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้ โดยยึดหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ คือ โครงสร้างของการบริหารงานวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การสอน สื่อการเรียนและห้องสมุด กิจกรรมนักเรียน การวัดผลและประเมินผลการศึกษา และการนิเทศการศึกษา

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยยึดโครงสร้างและหลักการบริหารงานวิชาการดังกล่าวมาแล้วเป็นหลัก ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษารวมทั้งปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องนี้มาโดยตลอด เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ที่สุด ก่อนที่จะนำไปใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยต่อไป

แบบสอบถามได้จัดทำเป็น 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้ตอบที่อยู่ภายในโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่และครู ส่วนฉบับที่ 2 สำหรับผู้ตอบที่อยู่ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ปลัดเทศบาล หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าหมวด หรือหัวหน้าฝ่ายการศึกษาเทศบาล ศึกษาธิการ เทศบาล และหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด แบบสอบถามแต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

(Check list)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open - end) เพื่อให้ผู้ตอบได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยเสรี โดยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเป็นตอน ๆ ไป

แบบสอบถามในตอนที่ 2 และ 3 ในส่วนที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) นั้น แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก ตามความถี่ของพฤติกรรม ซึ่งแบ่งเป็น มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด และไม่มี โดยให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

มากที่สุด หมายถึง โรงเรียนมี จัด ทำกิจกรรมนั้น ๆ อยู่เป็นประจำ

มาก หมายถึง โรงเรียนมี จัด ทำกิจกรรมนั้น ๆ อยู่บ่อย ๆ

น้อย หมายถึง โรงเรียนมี จัด ทำกิจกรรมนั้น ๆ บาง นาน ๆ ครั้ง

น้อยที่สุด หมายถึง โรงเรียนมี จัด ทำกิจกรรมนั้น ๆ นาน ๆ มากสักครั้ง
ไม่มี หมายถึง โรงเรียนไม่เคยมี จัด ทำกิจกรรมนั้น ๆ เลย

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้บริหารและนักวิชาการ เป็นผู้ตอบและ แสดงความคิดเห็นประเมินการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้ ตามข้อความในแบบสอบถามตามความคิด
เห็นของแต่ละบุคคล การให้คะแนนให้ 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ตามความถี่ของพฤติกรรม
ที่ได้แบ่งไว้เป็น มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด และไม่มี

วิธีเก็บและรวบรวมข้อมูล

เมื่อสร้างและปรับปรุงแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำจากหัวหน้า
แผนกวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้บริหารระดับจังหวัด
เทศบาล และโรงเรียนสังกัดเทศบาล เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนโดยทางไปรษณีย์และเมื่อผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอบเสร็จแล้ว ได้ขอความร่วมมือให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามกลับโดยทางไปรษณีย์เช่นกัน ดังปรากฏ
รายละเอียดในตารางที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามตามประเภทผู้ตอบ

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่ง	ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
ผู้บริหารในโรงเรียน	108	85	78.70
ผู้บริหารนอกโรงเรียน	28	21	75.00
นักวิชาการในโรงเรียน	305	261	85.54
นักวิชาการนอกโรงเรียน	28	24	85.71
รวมทั้งสิ้น	469	391	83.37

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่านักวิชาการนอกโรงเรียนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือจากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 28 ฉบับ ได้รับคืน 24 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.71 สำหรับผู้บริหารในโรงเรียนได้รับคืน ร้อยละ 78.70 ผู้บริหารนอกโรงเรียน ร้อยละ 75.00 และนักวิชาการในโรงเรียนได้รับคืน ร้อยละ 85.54 จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 469 ฉบับ ได้รับคืน 391 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.37

การเสนอข้อมูล

ในการเสนอข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งการเสนอออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ ทั่วไป เวลาในการปฏิบัติราชการ เวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิสำมัญญ วุฒิทางวิชาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งการเสนอออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งได้แก่ โครงสร้างของการบริหารงานวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การสอน สื่อการเรียน และห้องสมุด กิจกรรมนักเรียน การวัดผลและประเมินผลการศึกษา และการนิเทศการศึกษา ตามความคิดเห็นของประชากรแต่ละประเภทโดยเสนอเป็นตารางค่าเฉลี่ยของงานแต่ละประเภท เปรียบเทียบกัน พร้อมทั้งคำอธิบายประกอบตาราง และตารางยอดของงานบางประเภท

2. เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้ โดยเสนอเป็นตารางค่าเฉลี่ยของปัญหาในแต่ละประเภทมาเปรียบเทียบกัน พร้อมทั้งคำอธิบายประกอบตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เกี่ยวกับความคิดเห็นได้จำแนกประชากรออกเป็นกลุ่ม คือ ผู้บริหารในโรงเรียน ผู้บริหารนอกโรงเรียน นักวิชาการในโรงเรียน และนักวิชาการนอกโรงเรียน โดยวิธีหาค่าความถี่คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการยอด

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้ของประชากรทุกกลุ่มที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้ค่าความถี่คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการยอด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การยอด ร้อยละของรายการใด = $\frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ของทั้งหมด}}$

2. การคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

3. การคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

เมื่อ	\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด
	ΣX	=	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	=	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	S.D.	=	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	f	=	ความถี่ ¹

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40.